Dinsdag 19 November 1946

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

63ste Jaargang No. 4965

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Adres: Gnsciëntiesteeg 27.

Uitgeester en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes. Postbus 14 Oranjestad: tel. 38.

Katholieke Volkspartij achter de Regering

Goedkeuring overeenkomst door Staten - Generaal verwacht

TEKENDE SOEKARNO?

J.C. Lichtfield van de Australische import- en export-groep verklaarde Zondag dat hij van Jan de Vries die deel uitmaakt

SOEKARNO.

van de Nederlands Indische afgevaardigden vernomen had dat Soekarno de ontwerp-overeenkomst van Linggadjati tekende (Sydney, Aneta).

EEN PROTEST VAN SOEKARNO.

Een Indonesische zegsman zeide dat Premier Soekarno een protest aan het formuleren is aan de Nederlandse autoriteiten in verband met het doden van zes Indonesiërs en het verwonden van nog zes tijdens een botsing welke op Zondag te Buitenzorg plaats had.

De burgemeester van Buitenzorg zou ook tot de gedoden behoren. Een Nederlandse legerofficier bevestigde de berichten omtrent deze botsing, maar voegde daaraan toe dat de Nederlandse troepen slechts haar toevlucht hadden genomen tot „represaille-maatregelen" na een lange serie provocaties.

Een gecombineerd Nederlands-Indonesisch politie-onderzoek is aan de gang. De vorige week Vrijdag zijn Nederlandse en Indonesische afgevaardigden tot 'n nieuwe overeenkomst gekomen, welke — indien zij te Den Haag werd goedgekeurd — de politiek onafhankelijke Verenigde Staten van Indonesie zal scheppen. Deze nieuwe staat zal permanent verbonden blijven aan Nederland als gelijke deelgenoot onder het koninklijk huis van Oranje. (Batavia, (AP), 18.11)

MINISTERRAAD BESPREEKT INDONESISCHE QUAESTIE.

Maandag kwam de Ministerraad samen om de Indonesische quaestie te bekijken kort na de publicatie van de ontwerp-overeenkomst. De regering wilde in afwachting van de terugkeer van de Commissie-Generaal in de loop van deze week geen beslissing nemen. Een mogelijke scheuring in de Katholieke Volkspartij is voorkomen door een verklaring die Zondag met algemene stemmen op de conferentie te Utrecht is aangenomen en die de partij-politiek in zodanige algemene termen bepaalde, dat beide vleugels van de Partij er zich bij konden aansluiten.

Op deze bijeenkomst werd besloten elke beslissing betreffende de overeenkomst voorlopig uit te stellen. Een der Katholieke leiders verklaarde aan Aneta, dat hij van oordeel was, dat de Partij eensgezind achter de Regering zal staan, ondanks het niet eens zijn van sommige rechtse Katholieken met verschillende punten van de overeenkomst (Den Haag, Aneta).

VAN MOOK OVER DE OVEREENKOMST.

Dr. Hubertus J. van Mook, waarnemend Gouverneur Generaal van Nederlands Oost Indië, zeide, dat de voorgestelde souvereine Verenigde Staten van Indonesië [de Noordamerikanen korten de naam reeds af tot USI — Red.] grotere wederzijdse economische winsten beloven aan Nederlands, Indonesische en buitenlands kapitaal dan mogelijk was onder de koloniale status van Indië. Bevoegde waarnemers zeggen, dat de ontwerp-overeenkomst welke Zaterdag geparafeerd werd, zeker veel tegenstand zal ondervinden wanneer zij aan de Nederlandse Staten-Generaal wordt voorgelegd. Doch men zeide, dat de aanneming ervan verzekerd is omdat Willem H. J. Schermerhorn, lid van de Partij van de Arbeid, en Max van Poll, lid van de Katholieke Volkspartij, beiden zitting hebben in de Commissie-Generaal welke in opdracht van de grote meerderheid in het parlement met de Indonesiërs onderhandelde (Batavia, (AP) 19.11).

INDONESIËRS UIT AUSTRALIË.

Australische immigratie-autoriteiten zouden verklaard hebben dat zij het stoomschip „Manoora" in dienst zouden stellen ten einde 20 Indonesiërs, die in Australisch militaire kamp bij Brisbane geïnterneerd zijn te repatriëren. Officieel wordt medegedeeld dat alle Indonesiërs binnen een week Queensland zullen verlaten (Brisbane, Aneta).

AUSTRALIË EN INDONESIË.

De Australische Minister van Buitenlandse Zaken Herbert Evatt verklaarde Vrijdag dat de Australische regering een vertegenwoordiging had ter conferentie van Linggadjati waar de

EVATT.

ontwerp-overeenkomst bereikt werd. Hij verklaarde: „Het was onze opvatting dat de Nederlandse souvereiniteit gehandhaafd zou blijven maar dat het Indonesische volk een ruime mate van zelfbestuur zou krijgen. Wij geloven niet in machtspolitiek" (Canberra, Aneta).

ZATERDAG EEN VRIJE DAG?

Dr. Louis J. M. Beel voorzitter van de Ministerraad, verklaarde in de Tweede Kamer dat hij bezwaren heeft om van Zaterdag een vrije dag te maken omdat alle werkdagen op het ogenblik nodig zijn voor de heropbouw. Hoewel uit het sociaal oogpunt de Zaterdagse vrije dag wenselijk is, is de Regering geen voorstander op dit ogenblik van sport gedurende de Zaterdag (Den Haag, Aneta).

GEEN VOORRANG MEER.

Zaterdag heeft het Britse consulaat-generaal te Batavia bekend gemaakt dat alle prioriteitsregelingen vervallen teneinde de evacuatie van de overblijvende 9000 Geallieerde geïnterneerden uit het binnenland van Java te bespoedigen. In de verklaring staat dat de geïnterneerden het eerst worden vervoerd uit die kampen waar de beste transportmogelijkheden zijn. Indien de evacuatie aan het einde van deze maand nog niet geregeld is zullen de Nederlands Indische regering autoriteiten de verantwoordelijkheid over nemen. In de verklaring heet het dat de republikeinse autoriteiten hun uiterste best doen om de evacuatie te completeren (Batavia, Aneta).

VOOR DE OPBOUW VAN INDONESIË.

De Hoge verdedigingsraad van de Indonesische republiek heeft Donderdag een besluit uitgevaardigd waarbij alle Indonesiërs tussen 16 en 50 jaar worden opgeroepen om te werken op de plantages die onder toezicht van de Regering staan. Deze maatregel is genomen met het oog op de defensieve wederopbouw van het land (Batavia, Aneta).

VASTGELOPEN.

Een Noordamerikaans schip is Zondag in de buurt van Knokke aan de Belgische kust vastgelopen. Sleepboten zijn van Vlissingen ter hulp uitgevaren (Londen, Aneta).

Brits Lagerhuis steunt Bevins politiek

Moskou beschuldigt Teheran van „onderdrukkings-methoden"

Vandaag stemt Roemenie

ATTLEE ONTKENT.

Attlee moest in het Lagerhuis een aanval verduren van een vijtig ... partij en ontkende daarbij dat G.-Groot Britannië met de Verenigde Staten samensprak tegen Rusland.

Attlee sprak om zich te verdedigen tegen 58 labour-leden, wier zegsman had verklaard dat de Anglo-Amerikaanse Alliantie zoals deze door Churchill werd gepropageerd in zijn rede te Fulton reeds een realiteit was en dat deze alliantie de wereld in Russische en Amerikaanse blokken „Mijdunkt dat deze motie berust op een verkeerde opvatting, op wanbegrip van de feiten en zit ontijdig is." zeide de verbolgen Premier als antwoord op de voorgestelde motie van de rebellen, welke motie een herziening van Bevins politiek voorstelt, langs onafhankelijke socialistische lijnen".

Attlee zeide, dat het „absoluut onwaar" was, dat GrootBritannie onderworpen is aan de Verenigde Staten of dat de „labour"-regeling niet genoeg bereid is met Rusland samen te werken.

„Deze regering gelooft niet in de vorming van groepen of oppositie-groepen in het Oosten, het Westen of het Midden-Oosten.

Wij zijn voorstanders van de Verenigde Naties (hier werd de Premier onderbroken door gejuich der leden). Misschien zijn wij eerder geneigd om tot een compromis te geraken dan zij met wie wij te handelen hebben.

Maar compromis is de basis van een vredelievende beschaving". Als antwoord op het voorstel der rebellen dat hij de „Fulton"-rede van Churchill uitdrukkelijk zou verwerpen, zeide de Premier, „Wij zoeken geen uitsluitend Anglo-Amerikaans verbond."

En verder: „De aanvallen die ik heb zien doen op den Secretaris van Buitenlandse Zaken door lieden wier diensten aan de arbeid en het socialisme als stof zijn in de weegschaal vergeleken bij de zijne, keur ik ten sterkste af."

De „rebellen" hadden echter laten weten dat zij niet ten gunste van hun eigen amandement zouden stemmen, met het gevolg dat een overweldigende meerderheid verkregen zal worden als een stemming „vertrouwen" aan de orde is.

Attlee zeide dat Bevin" „het volledig vertrouwen geniet van de Regering,. en ik geloof van en groot deel van het volk van dit land en van alle partijen. „Attlee zeide dat hij hoopte dat het amendement ingetrokken zou worden, of dat indien het toch van de orde komt. het Lagerhuis „op ondubbelzinnige wijze zal tonen dat ... vertrouwen heeft".

„Hij heeft een bewonderingswaardige zelfbedwang getoond en ik zou niet wensen, dat zijn taak nog moeilijker gemaakt zou worden".

Het Lagerhuis gaf hierop de Buitenlandse politiek van Bevin zijn stem van vertrouwen.

Het amendement, voorgesteld door 58 parlementsleden van de „labour"-partij, dat de buitenlandse politiek van de regering de middenkoers zou moeten houden tussen Rusland en de Verenigde Staten, werd met 353 tegen nul stemmen verworpen. (Londen, (AP), 18.11).

SARCASME IN HET LAGERHUIS.

Het Britse Lagerhuis heeft het voorstel om de Noord-Amerikaanse lening aan Engeland van 3,75 milliard dollar te besteden tot ondersteuning van de onwettige kinderen welke door manschappen van het Noord-amerikaanse leger in Groot-Britannië zijn verwekt, onder luid gelach aangehoord en verworpen.

Het voorstel werd gedaan door James Mc Govern van de Onafhankelijke Labour Partij, na een mededeling van den onder-secretaris van Buitenlandse Zaken, Cristopher Maykew, dat onderhandelingen gaande zijn met het Noord-amerikaans Departement van Buitenlandse Zaken betreffende het onderhoud van deze kinderen.

Het aantal betrokken kinderen werd niet vermeld. (Londen (AP)

ENGELAND NATIONALISEERT KOLENMIJNEN

Emanuel Shinwell, de Britse minister van Brandstof deelde aan het Lagerhuis mede, dat de regering de kolenmijnen tot nationaal eigendom zal maken, met ingang van 1 Januari a.s. uit kracht van de reeds te dezer zake aangenomen wetten. (Londen, (AP), 18.11).

RADIO MOSKOU BESCHULDIGT.

De radio van Moskou beschuldigde de Iraanse regering van „onderdrukkings-methoden tegen de democratische organisaties" welke volgens deze radio 40 doden en 170 gewonden in de Zuid-Iraanse provincie Khuzistan gekost zouden hebben.

De Moscovische radio riep Zondag om, dat de twee Sovjet nieuwsbladen ... Sovjet buitenlandse kringen in Iraanse reactionnairen ervan beschuldigden dat zij een gewapend conflict in Iran trachten uit te lokken op de vooravond van de verkiezingen voor de volksvertegenwoordiging. (Londen, (AP) 18.11).

FRANS SIAMESE OVEREENKOMST.

Quai D'Orsay maakte bekend een Frans-Siamese overeenkomst getekend is, welke voorziet in de terugtrekking van de Siamese troepen uit het betwiste gebied kangs de Frans-Indo-Chinese grens. (Parijs, (AP).

het nieuws van vandaag

Het gevaar van een scheuring in de Katholieke Volkspartij met een daarop te verwachten crisis in het Cabinet Beel schijnt afgewend te zijn. De leiders van de Katholieke Volkspartij, die Zondag te Utrecht vergaderden, besloten een definitieve beslissing voorlopig uit te stellen en zich achter de regering te scharen. Dit wil evenwel niet zeggen, dat er in de Staten-Generaal geen oppositie tegen de overeenkomst van Cheribon zal zijn, ook van Katholieke zijde. De erkenning van Soekarno is nog steeds een feit waar velen zich niet bij kunnen neerleggen en het laatste woord daarover is zeker niet gesproken. Nochtans geloven de waarnemers, dat de overeenkomst door de Staten-Generaal zal worden goedgekeurd. Men wijst erop, dat Wim Schermerhorn en Max van Poll de Partij van de Arbeid en de Katholieke Volkspartij vertegenwoordigen in de Commissie-Generaal die naar Indië werd gezonden om met de „Republikeinse regering" te onderhandelen.

En afgezien van de principiële facetten schijnt men zich in financiële kringen ook niet meer ongerust te maken over de economische. Dr. Hubertus van Mook, waarnemend Gouverneur-Generaal van Nederlands Indië, heeft volgens een AP-telegram gezegd, dat Nederlands, Indonesisch zowel buitenlands kapitaal in de Verenigde Staten van Indonesië meer economische winsten zullen kunnen behalen dan in de kolonie Nederlands Oost Indië.

Is in Nederland alzo een cabinetscrisis voorkomen, in Engeland gebeurde hetzelfde. Zoals men weet was daar reeds een scheuring in de regerende Labourpartij ontstaan. De 58 „rebellen" hebben evenwel de nederlaag geleden toen zij een motie indienden in het Lagerhuis met de bedoeling de buitenlandse politiek van Bevin te veroordelen. Attlee sprak tevoren om het regeringsstandpunt te verdedigen en was nogal verbolgen, naar de berichten luiden. Hij ontkende, dat Groot Britannië met de Verenigde Staten samenspant tegen Rusland. Dat men het echter eerder eens is met de Noordamerikaanse politiek dan met de Russische is te begrijpen als men de Russische methoden aanschouwt. En zo protesteerde Groot Britannië gezamenlijk met de Verenigde Staten al bij voorbaat tegen de Roemeense verkiezingen die heden plaats vinden. Samen met Rusland had men de verklaring van Moskou getekend, waarin vrije verkiezingen in Roemenië beloofd werden. Men moet nu protesteren als men ziet, dat de nppositie-partijen door de (communistische) groep die aan de macht is, verdrukt wordt.

Het onderwijs in Indonesie.

Herstel en vernieuwing.

In Nederland is er gedurende de oorlogsjaren op onderwijsgebied menig conflict geweest tussen de School en de bezettende macht. Sluiting van universiteiten, sluiting ook van Lagere en Middelbare Scholen, die in de gevechtszone lagen, deel veel afbreuk aan het onderwijs.

Het onderwijsstelsel als zodanig bleef echter gelukkig onaangetast. De schade, die de Duitsers toebrachten aan het peil van het onderwijs, door dat zij trachtten invloed uit te oefenen op benoemingen alsmede door het stellen van propaganda-eisen, werd tot een minimum beperkt door het taaie verzet van de leerkrachten en de ouders.

Geheel anders ging het met het onderwijs in Indië onder vreemde overheersing, aldus schrijft „Commentaar". Door uitbanning van alle onderwijs in het Nederlands door verwijdering van alle Nederlandse leerkrachten, werd het onderwijs in het hart getroffen en werd het Westerse onderwijssysteem totaal weggevaagd. Alleen het Oosterse onderwijs werd voortgezet en dan op geheel an... basis dan voor de oorlog.

Herstelplan.

Gelukkig heeft de Nederlandsindische regering, die gedurende de oorlog in Australië vertoefde, intijds begrepen met welke grote moeilijkheden op onderwijsgebied ze te worstelen zou krijgen, zodra een Japanse nederlaag haar terugkeer mogelijk zou maken. Indische onderwijsdeskundigen bereidden een herstelplan voor om onmiddellijk na de bevrijding de eerste dringende behoefte aan onderwijs te kunnen opvangen. Men ging hierbij uit van het principe, dat de aan alle leerlingen van het Lager, het meer uitgebreid Lager en het Middelbaar onderwijs de gelegenheid geboden moest worden om de door de Japanse bezetting veroorzaakte achterstand in de kortst mogelijke tijd in te halen. Op drastische wijze werd de hoeveelheid leerstof verminderd en alle onnodige ballast en franje verdween van het leerplan.

Ongetwijfeld zou dit herstelplan zonder veel moeilijkheden uitgevoerd zijn, als de Nederlandse Regering bij haar komst in Indië niet aan een politieke constellatie had aangetroffen, die het haar onmogelijk maakte om de gemaakte plannen voor het volle 100% uit te voeren. Immers, na de capitulatie van Japan bleek al spoedig, dat er van een regelmatig en normaal schoolgaan van de kinderen voorlopig geen sprake kon zijn. De kinderen moesten met hun ouders in de kampen blijven, omdat extremistische activiteit het wonen buiten de kampen onmogelijk maakte. De schoolgebouwen bleven de eerste maanden in handen van de extremisten, zodat men naar andere gelegenheden moest omzien voor het geven van onderwijs. Want dat er onmiddellijk begonnen moest worden met lesgeven aan de geestelijk verwaarloosde jeugd uit de kampen, — hierover waren ouders en leerkrachten het wel eens. En zo zien we in die eerste maanden na de capitulatie de kinderen bij elkaar hokken in oude loodsen, barakken, soms in lege huizen.

De Nederland-Indische Regering heeft alles gedaan, wat in haar vermogen was om dit noodonderwijs te stimuleren en te steunen. Toen na de geallieerde landingen in Indië de Regering meer invloed kreeg, werden verschillende schoolgebouwen opnieuw in gebruik genomen en kon het onderwijs in de bezette gebieden op meer normale wijze gegeven worden.

En nu, een jaar na de eerste landingen, functioneert er een onderwijs aparaat, dat betrekkelijk groot van omvang is, zich voortdurend uitbreidt en regelmatig werkt. Ondanks de grote organisatorische en materiële moeilijkheden groeide het apparaat gestadig en ontstond uit de chaos een begin van orde.

In enkele maanden tijds groeide er een onderwijsstelsel, dat aan vrijwel alle Nederlandse kinderen en een belangrijk deel van de Indonesische jeugd in de door de geallieerden bezette gebieden van Indië de gelegenheid bood, schoolonderwijs te ontvangen.

Het onderwijs thans.

Het Westerse Lager Onderwijs is overwegend herstel-onderwijs, dat dus gebaseerd is op het in Brisbane opgestelde herstelplan. Alleen daar waar de jeugd gedurende de *Japanse bezetting* ***in of buiten de kampen*** onderwijs **heeft kunnen** ontvangen, wordt volgens het oude leerplan les gegeven. Dit is bijvoorbeeld het geval in Makassar, omdat in de rond deze stad liggende kampen gedurende de Japanse bezetting het geven van onderwijs mogelijk geweest is. Op meerdere lagere scholen wordt sedert 1 Augustus 1946 weer onderwijs gegeven volgens het vooroorlogse leerplan.

Het middelbaar onderwijs heeft te worstelen met een groot gebrek aan leerkrachten. Ondanks de vele moeilijkheden, die overwonnen moesten worden, is het Departement van Onderwijs en Eredienst er in geslaagd, op alle plaatsen, waar vóór de oorlog middelbaar onderwijs gegeven werd, middelbare scholen te openen. In totaal waren er in geheel Indië op 1 Augustus 1946 40. middelbare onder wijsinrichtingen, waar 11942 leerlingen het onderwijs volgden.

Als we het afgelopen jaar overzien, dan komen we onder de indruk van het vele, dat bereikt is op onderwijsgebied, ondanks de reusachtige moeilijkheden, die overwonnen moesten worden.

Het Mulo-onderwijs werd na de Japanse capitulatie door het Departement met kracht aangevat. Dit schooltype vinden we dan ook thans weer te Batavia, Bandoeng, Soerabaja, Pandang, Ambon, Banda, Menado, Tomohon en Bandjermassin.

Het Technisch en Ambachtsonderwijs heeft uiteraard het meest te kampen met materiaaltekort. Op vele grotere en kleinere plaatsen in het door de geallieerden bezette gebied heeft men ambachtsleergangen geopend, en te Batavia, Bandoeng, Soerabaja en Semarang is reeds weer een begin gemaakt met het Technisch Onderwijs.

Het Hoger Onderwijs is weer op gang gebracht door het openen van de Nood-Universiteit te Batavia en de Technische Hogeschool te Bandoeng.

Grootse plannen.

Grootse plannen voor de uitbreiding en uitbouw van het onderwijsstelsel in Indonesië liggen gereed. Na het bereiken van een politieke overeenkomst tussen Nederlanders en Indonesiërs en een terugkeer van normale toestanden, zullen deze plannen uitgevoerd kunnen worden. Het nijpend gebrek aan bevoegde leerkrachten, het grote tekort aan leermiddelen, de toenemende

drang naar Westers Onderwijs van Indonesische zijde stellen onze Regering voor een gigantische taak. Gezien echter het vele dat bereikt werd in het afgelopen jaar, een jaar van beroering en politieke onrust, lijkt het vertrouwen gewettigd dat de Indische Regering opgewassen zal zijn tegen deze taak en in de toekomst een onderwijssysteem zal weten op te bouwen, dat rekening houdt met de gewijzigde Staatkundige verhoudingen, daarbij vermijdend de fouten die gemaakt zijn in het verleden.

ONS KONINKRIJK

KONINGIN BETUIGT LEEDWEZEN.

Hare Majesteit de Koningin heeft Zaterdag aan de KLM Haar diepste leedwezen betuigd met de nabestaanden van de 26 personen die Donderdag bij het vliegongeluk omkwamen (Den Haag, Aneta).

MIST BOVEN SCHIPHOL.

Een Constellation-toestel van de KLM dat uit New York kwam is op het vliegveld Welschap bij Eindhoven gedaald omdat boven Schiphol een te dichte mist hing (Amsterdam, Aneta).

VOOR CARTELS.

De heer M. Houtman, secretaris-generaal van de Belgische delegatie op de komende internationale handels conferentie, zeide dat België, Nederland en Luxemburg gesteund door andere landen stelling zullen nemen tegen de critiek die op Cartesl wordt geoefend. Hij verklaarde dat de vertegenwoordigers van de drie landen van mening zijn dat Cartels alleen schadelijk zijn wanneer zij de productie belemmeren of de buitenlandse handel belemmeren (Londen, Aneta).

VERKLARINGEN VAN EVERTS.

Jhr. S. Everts, lid van de delegatie van Nederland op de Assemblée der Verenigde Naties verklaarde Zaterdag in het Economisch en Financieel comité, dat de Nederlandse Regering er sterk van overtuigd is dat die landen welke de last dragen van enige beslissing betreffende het geven van hulp waar dan ook in in deze aangelegenheid.

Mijn regering, aldus Jhr. Everts, heeft nooit gevraagd om hulp van de Herstel-Organisatie daar wij er ons wel van bewust waren dat andere landen in het Oosten en het Zuiden van Europa zowel als in Azië in een nog ongunstiger positie verkeerden.

Wij trachtten ons zelf te helpen en wij hebben ons nooit hulp laten verschalfen die op internationale basis georganiseerd was. Van het begin af volgden wij het principe van bilaterale overeenkomsten die ook door de vertegenwoordiger van de Verenigde Staten die ook tijdens onze vorige bijeenkomst werden voorgestaan (New York, Aneta).

DE INVOER.

De Nederlandse invoer gedurende de maand October bedroeg 1.138.009 ton ter waarde van 212.400.000 guldens tegenover 1. 188.288 ton ter waarde van 198.200.000 gulden in September. De invoer in October is hoger dan welke andere maand ook sedert de bevrijding. De invoer overtreft de export met 102.200.000 gulden in October tegen 106.500.000 in September (Den Haag, Aneta).

DIAMANT.

Ondanks het beroep van de Regering om diamanten uit te voeren teneinde buitenlandse deviezen te krijgen gaan de Nederlandse diamanthandelaren voort diamanten op te stapelen. De import van ruwe diamant bedroeg gedurend e de maand October 39.433 karaat ter waarde van 493.000 gulden. De export van geslepen diamant bedroeg 19. 928 karaat ter waarde van 3.611. 000 gulden (Amsterdam, Aneta) Verslag van het Apostolisch

KOLENPRODUCTIE.

De doorsnee kolenproductie in October was 29.716 ton per dag tegen 30.005 ton per dag in September (Den Haag, Aneta).

SPORT

TEGEN EUWE.

Bij de gisteravond in het Cultuurcentrum gespeelde simultaanwedstrijden schaken heeft de Nederlandse schaakkampioen Dr. Max Euwe een nog groter succes geboekt dan de eerste maal.

Spelende aan 37 borden won hij van 34 tegenstanders. Dr. Euwe verloor geen enkele wedstrijd. Drie partijen eindigden remise en wel die tegen de heren E. Schob (die de vorige maal ook al remise speelde, L. Kerk en C. W. Euwe (broer van den schaakkampioen).

Het was eerder afgelopen dan de vorige maal. Begonnen om 20.15 uur eindigden de wedstrijden tien minuten na middernacht.

Morgenavond zal Dr. Euwe wederom simultaanwedstrijden spelen in het Cultuurcentrum.

Wij ontvingen

„Sint Dominicus, Stichter van de orde der Predikbroeders" door Pater V. Brenneker. o. p. Curaçao 1946.

De litteraire werkzaamheid van pater V. Breneker is bekend. Wij kennen zijn liefde voor de folkloze van onze eilanden, zijn liefde voor de zee en de bewoners van de golven, doch nu verrast hij ons met een leven van Sint Dominicus.

De kaft is sierlijk verlucht met een tekening van den heer E. Winters, die zich inspirerende op fra Angelico's bekende afbeelding van Christus onder het Kruis een goed geslaagde zwartwitte tekening gemaakt heeft voor dit boekwerk.

Verder is deze 150 druk van een oud Hollandse konog verrijkt met een goede afdruk van een oud Hollandse kopergravure, waarop we Sint Dominicus zien afgebeeld als de werkelijke asceet in aanbidding voor het Kruis.

De bedoeling van dit boekwerk is volgens den schrijver in zijn voorwoord aldus: „Dit boekje is een eenvoudige, vrome beschrijving van het leven van een middeleeuwse heilige, die een groot man was in zijn tijd, baar verkondiger van de waarheid.

Het is het verlangen van den schrijver dat velen, die in het rumoer van deze tijd min of meer afdwalen door het voorbeeld van den heiligen Dominicus tot bezinning komen.

Want deze ster uit de dertiende eeuw heeft niet slechts betekenis voor zijn zonen en dochters alléén maar voor allen, die onze dagen van vervlakking, demoralisering en Gods miskenning het smalle pad, het juiste spoor uit het oog zouden kunnen verliezen. Dat het licht van dezen eersten predikbroeder hem moge leiden",

Het boek, keurig gedrukt op de drukkerij van het Sint Vincentius-gesticht te Scherpenheuvel, is ingedeeld in korte hoofdstukken, die zich vlot laten lezen.

Niet zoetelijk doch wel zakelijk brengt het ons de figuur van Sint Dominicus zeer nabij en kunnen we zien hoe wonderlijk Gods genade is in Zijn heilige.

Wij kennen de levens van St. Dominicus van schrijvers als Lacordaire, Petit, Mandonet, Scheeben.

Moge dit boek op Curaçao velen vooral onder de jongeren enthousiast maken voor het ideaal van Sint Dominicus dat ook nu nog te verwezenlijken is. Dit zou een prachtige beloning zijn voor het werk van de schrijver.

„Russie et Chrétienté". De uitgever van dit bekende Franse tijdschrift „Rusland en Christendom", deed ons een mededeling toekomen, dat dit voor de oorlog reeds zeer bekende tijdschrift weer zal beginnen te verschijnen. Het wordt geleid door een persoon, die zelf òf Rus òf met de Russische toestanden zeer goed op de hoogte is en ons werkelijk waardvolle studies over dat rijk verschaffen, daar achter dat „stalen gordijn", waarvan Churchill sprak. In onze bestrijding van het Communisme moeten wij ons goed oriënteren en hier is een vaktijdschrift, dat belangrijke gegevens bevat over het heden en verleden van Rusland op zuiver wetenschappelijke basis.

Het is geen direct politiek tijdschrift, maar verschaft ons ook documenten uit de eerste hand over het leven van vandaag in het „paradijs" Rusland. Men moet niet denken, dat de aanvallen op het Communisme zo maar gedaan worden uit een angst om onder de voet gelopen te worden door deze wereldmacht, doch ook uit een overtuigde afkeer na kennis genomen te hebben van de „weldaden" en „zegeningen" van het Communisme.

SCREEN

DE GROTE DICTATOR.

In West End draait hedenavond een film, die velen misschien reeds gezien hebben, doch waard is nogmaals te worden aanschoud. Wij bedoelen „The great Dictator", de Grote Dictator met Charles Chaplin in de hoofdrol. In deze nare tijd, nu men al bijna weer vergeten schijnt te zijn hoe de wereld in oorlog kwam, is het goed de satyre van Chaplin weer eens te zien. Want al lacht men zich krom om het overdreven optreden van dezen komiek, iets leert ons deze film toch en wel, dat het ontnemen van de natuurlijke rechten van de mensen tot rampen leidt.

De Noordamerikaanse bisschoppen hebben hier weer op gewezen, omdat in verschillende landen nog de verdrukking van deze rechten plaatsvindt, ongeacht onder welke naam dit geschiedt.

CHAPLIN ALS DE DICTATOR

Chaplins film heeft in het bevrijde Europa veel succes geoogst.

Duitse bioscoopgangers die onvoorbereid deze film zagen, hadden aanvankelijk grote pret, doch werden zwijgzaam naarmate de rolprent zich afwikkelde.

Zij beseften allengs dat het geen gewone comedie was, die zij aanschowden, doch dat de makers een zekere opzet hadden gehad, de opzet namelijk om het totalitairisme aan de kaak te stellen.

De opzet is geslaagd en a

laat na deze film gezien te hebben zal met vermoedelijk niet lachen, doch eerder onder de indruk zijn van de gevaren waaraan de mensheid nog steeds niet ontkomen is.

Sociale Beweging

De belangstelling in het „paradijs" Curaçao, was deze week misschien sterker economisch, dan wel sociaal. Het meeltekort was op aller lippen.

Sociaal was er dit deze week: Er kwam een nieuwe vakbond, nu een voor advocaten (wie schreef toch in de Nederlandse kranten, dat er op Curaçao genoeg advocaten zijn?) Er was bestudering van de mogelijkheid van een goede ouderdomsverzekering door de Thomaskring, welke kring ook een congres hield van drie dagen over het eigendom. We hopen nog op persverslagen van dit zeker belangrijke congres.

We zien week op week, hoe de „La Union" meehelpt om ons volk begrip in te prenten, om toch de Zondag te respecteren en we treuren het daarom héél erg dat het gouvernement dat toch het verval van de Zondag ook moet kennen, nu niet meehelpt, doch op Zondag de winkels open laat gaan voor touristenboten. Dat verhoogt het respect voor de Zondag niet.

De onrust bij de chauffeurs duurt voort. Het gaat niet slechts alléén maar om de toepassing van de nieuwe verkeerswet, doch de zaak ligt voor de insiders veel dieper. Het wordt een belangenstrijd.

Het is niet goed geweest om in de commissie voor de doorvoering van de wet ook belanghebbenden te plaatsen. Het is zeer juist om uit de groepen van chauffeurs mensen te kiezen, die hen kunnen representeren, doch het vertrouwen wordt geschokt zo men direct belanghebbenden in de commissie plaatst.

Vrijgestelden om de chauffeurs te vertegenwoordigen is goed, doch niet mensen die er zelf persoonlijk misschien belang bij hebben, hoe de permissies worden gegeven om op de weg met een bus te mogen verschijnen.

Hoe komt het toch, dat het leven op Curaçao zo ingewikkeld wordt? Een kwade tong zei: „Omdat niet ter zake kundige mensen recht van spreken hebben".

Er kwamen weer loonsverhogingen bij de olie. De loonpolitiek is een probleem op zich, dat zeker de aandacht moet hebben van de sociologen en ook van de moralisten, zoals bleek uit een [illegible] industrie-arbeider op grond van „Quadragesimo Anno".

Een theoretisch stuk over de vraag wanneer nationalisatie geoorloofd is, trok de aandacht.

C.R.K.V.

CURAÇAO

SCHEEPSBERICHTEN.

18 November.
Evelyn van Bonaire; Flevo naar Maracaibo; Rio Hacha naar Aruba; Tiberius naar Aruba; Bessa naar Paramaribo.

19 November.
Boskoop naar Barranquilla.

RIJSTMOLEN OP CURAÇAO.

Een directeur van de Rijstmolen is Vrijdag naar Curaçao vertrokken om aldaar een Rijstmolen op te richten om Surinaamse rijst te verwerken. Deze rijst zal gebruikt worden voor consumptie in Curaçao zelf en het omliggende gebied (Wormerveer, Aneta).

INGEZONDEN STUK.

Onder het ingezonden stuk van gisteren getiteld „Nogmaals het concert van Mej. Hajari" is de ondertekening weggevallen. Het stuk werd ingezonden door den heer Juan E. Croes van Aruba.

SOCIAAL GEVOEL.

Verschillende mensen waren gisteren op het lezen van de advertentie van gouvernementswege geplaatst in de bladen, waarbij werd medegedeeld, dat de pakketten voor Nederland geopend moeten worden aangeboden, erg teleurgesteld. Men moet niet overdrijven, want het is ons na informatie duidelijk geworden, dat er bij verschillende verzenders van pakketten zulk een groot tekort aanwezig was aan sociaal gevoel, dat men Verkade-blikken vol sigaretten trachtte te versturen en de douanen zo'n beetje men het biosconpgebouw vertrachtte wijs te maken, dat in de flessen niets anders zat dan limonade, terwijl het toch echte Delftseslaolie was......... Gebrek aan sociaal gevoel, noemen wij dat.

„NOS LUCHA".

Het tweede nummer van het tijdschrift van de afdeling Pietermaai der R.K. Partij is verschenen. „Onze Worsteling" richt [illegible] met het vriendelijke verzoek weer Statenverslagen in de kolommen op te nemen. Zoals de redactie uit onze krant vernomen zal hebben, waren wij daar reeds toe besloten.

Wij nemen de vrijheid om naast het werk dat de redactie verricht op het terrein van voorlichting ook vooral de aandacht te vragen voor de werkwijze der zg. „democraten". Zo zal men ons volk in zijn worsteling een grote dienst bewijzen. Wij worstelen samen, niet tegen elkaar, doch tegen den vijand.

PALEN 1015 EN 1017.

Men deelt ons mede, dat de lichtpalen 1015 en 1017 in de Stuyvesantstraat reeds enkele dagen geen licht verspreiden.

MR. JAS ONTVANGT FRATER PRUDENTIUS.

Zaterdag heeft de Superior Generaal van de Fraters van Tilburg vergezeld door twee assistenten zijn opwachting gemaakt bij den waarnemend Gouverneur Mr. F. Jas. De directeur van de Fraters van Tilburg alhier, Frater Odulphinus, stelde de bezoekers voor (RPD).

GOUVERNEUR OP INSPECTIE.

De waarnemend Gouverneur van Curaçao Mr. F. Jas bracht, vergezeld door Kapitein Adjudant E. C. J. M. van de Laarschot, een bezoek aan de Marine Basis Parera, waar hij werd rondgeleid door den AMC, Kapitein Luitenant ter Zee H. J. Suermondt en den commandant van de basis Luitenant ter Zee 1e klasse J. Kennema. Hij bezocht ook de beide Marine-slepers Beatrix en Margriet (RPD).

ingezonden
buiten verantwoordelijkheid der Redactie

N.a.v. Uw artikel onder den titel „Advocatenbond opgericht", verschenen in Uw blad van Zaterdag 16 November 1946, verzoek ik U beleefd op te nemen, dat de „Vereeniging van Praktizijns der Nederlandsche Antillen" niet is opgericht op aandringen van het Hof van Justitie, maar omdat de plaatselijke praktizijns de wenschelijkheid hiervan inzien.

Onze vereeniging stelt zich ten doel de belangen van haar leden te behartigen en bevorderen, alsook de ethiek en kennis van de praktizijns te bevorderen.

U bij voorbaat dankend voor de ruimte,

Hoogachtend,
Namens de V. P. N. A..
Egon D. Baiz.

Missie Nieuws

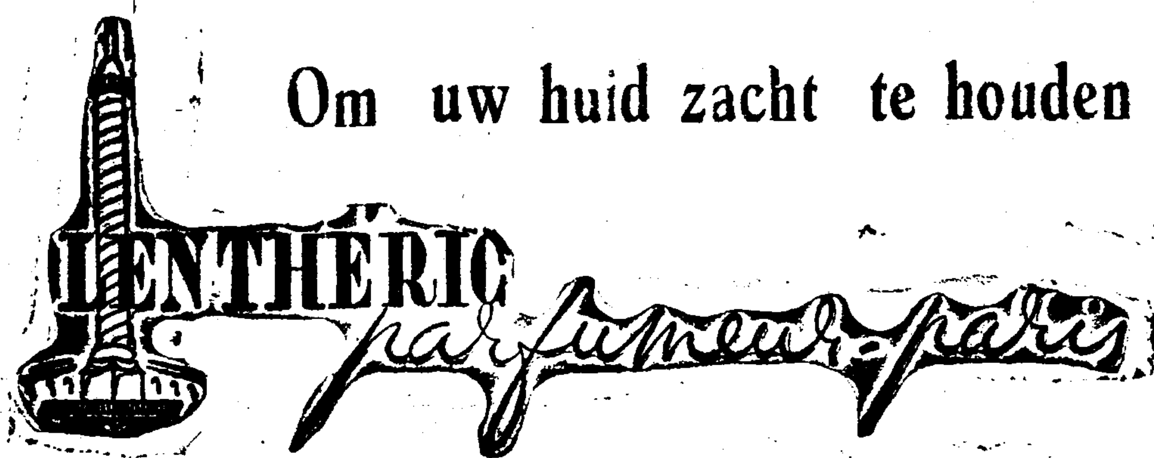
MGR. VERRIET.

Naar wij vernemen zal onze Apostolisch Vicarius Mgr. P. I. Verriet O.P. zich heden naar Den Haag begeven voor een bezoek aan het R.K. Centraal Bureau voor onderwijs en opvoeding. Wij hopen, dat dit bezoek van groot voordeel mag zijn voor de jeugd van Curaçao. Op 20 November as. zal Mgr. Verriet zich naar Amsterdam begeven, vernemen wij nog.

MGR. ALFREDO PACINI.

Zondagmorgen werd in de kathedraal van Ciudad Trujillo plechtig op liturgische wijze ontvangen Mgr. Alfredo Pacini, Zaakgelastigde van de Heilige Stoel bij de Republiek van Santo Domingo. Mgr. Pacini is tevens ook Zaakgelastigde van de Heilige Stoel in de Republiek Haïti, terwijl zijn zorgen zich verder uitstrekken tot de kerkelijke aangelegenheden van ons Vicariaat.

Grotten onde/nt-Pieterskerk te Rome

Schatkers vol oudheden

Getuigeen der jonge Ke

De correspondent n ,,De Volkskrant'' te Rom hrijft:

Onder het pontifi van Paus Pius XII en tevens diens last, werd begonnen m pgravingen in de grotten van Sin Pieterskerk te Rome, voornaamste kerk der wereld noemd. Dit niet te onrechte Vant behalve Sint Petrus, wie graf zich bevindt in de be mde ,,Confessio'' — de ple waarbij iedere Rome-pelgrim Geloofsbelijdenis komt bidc —, liggen in deze kerk 143 sen begraven. Een marmeren p t naast de sacristie-ingang v eld de namen van deze pause die deels in de bovenkerk, als in de crypte begraven lien, en van wie er 35 door de H. Kerk als heiligen worden reerd. Dat wil zeggen: 22 als bijder en 13 als martelaar.

De eroemde grotten van Sint Pieter welke men bereikt via een trap an de voet van de St. Andreapilaar, links van de confessio, zijn onderaardse gangen, waarvan de aanleg is begonnen omstreeks het jaar 1500. Dat gebeurde bij de overwelving van de oude basiliek, toen men de vloer van de nieuwe kerk drie meter hoger wilde leggen. In deze grotten zijn de graven van hen, die in de bovenkerk een monument hebben gekregen. Verder staat er een oud altaar in met daarboven een Madonna van den beeldhouwer Bocciata, waarvan de legende verhaalt, dat een dronken man eens een fles tegen het beeld zou hebben stuk geslagen bij welke gelegenheid het beeld ging bloeden. Nog bevindt zich hier een mozaïek van de graftombe van keizer Otto II. En in de aangrenzende kapel staat, geflankeerd door twee leeuwen, een marmeren beeld van Sint Pieter. Het dateert uit de tijd der oude basiliek.

Ontdekking.

De laatste paus, die in de grotten werd bijgezet, was Pius XI (gestorven in Februari 1939). Hij wilde zo dicht mogelijk rusten bij het graf van Pius X. Om aan deze laatste wens te voldoen, moest men een marmeren plaat, welke tegen een der cryptemuren stond, verwijderen. Tijdens dit werk stortte de wand in. Grote verwondering. Men stond niet enkel voor een onbekende nis, waarin het stoffelijk overschot van den paus kon worden bijgezet, maar men had tevens een plek vol archeologische merkwaardigheden ontdekt. Pius XII, de opvolger op de pauselijke troon beval met de uitgraving te beginnen, en reeds spoedig werd de moeite beloond.

Rond Petrus' graf.

Onder de Sacramentskapel ontdekte men een gang met de uitgang naar het Noorden, vroeger ten dienste van paus Clemens VIII (1592—1605), om wanneer hij uit het Vaticaan kwam hierdoor naar Petrus' graf te gaan. Behalve deze gang zijn ook restanten gevonden van het circus van Nero, dat in de eerste Christen-eeuwe hier stond en waar duizenden martelaren zijn gevallen. De marmeren zitbanken van dit circus heeft men gebruikt voor de twee zuilenrijen van de oude, de Constantijnse Sint-Pieterskerk. Verder stiet men op graven, eenvoudige, soms boven elkaar geplaatste graven en praalgraven, waarvan sommige dateren uit de heidense tijd. Enkele waren zelfs van Egyptische oorsprong.

Doch veruit de meeste graven zijn van christenen. En men mag hierin een bewijs zien van het in de vierde en de vijfde eeuw nog algemeen levend verlangen in de kerk, om zo dicht mogelijk bij het graf van St. Petrus te rusten. Van groot oudheidkundig belang is voorts het mausoleum van de pauselijke familie Cenni uit het begin der tweede eeuw. Deze enorme graftombe omvat verschillende nissen.

Merkwaardig is verder de Griekse sarcophaag uit de derde eeuw, met het inschrift: ,,Aan Astorica, mijn vrouw die een onvergelijkelijk voorbeeld was van echtelijke liefde.''

Merkwaardige beelden.

...Een afbeelding, welke men voordien nergens vond, komt voor op het deksel van een vierde-eeuwse sarcophaag, zij stelt Jozef uit het Oude Verbond voor. De afbeelding geeft de bevrijding uit de put en het verkopen aan de Ismaëlieten weer. Men geeft aan deze voorstelling, nu men haar op een sarcophaag aantref, de betekenis van de bevrijding der ziel uit de eeuwige en die van het lichaam uit de tijdelijke dood.

Ook de aanbidding van de Magiërs, die voortdurend in de catacomben en op sarcophagen wordt aangetroffen, is hier te zien. Het merkwaardige echter van deze jongste ontdekking is, dat achter de stoel van de Gezegende Maagd met het Goddelijk Kind een tamelijk groot kruis is afgebeeld, hetgeen dus zeggen wil, dat het kruis in de vierde eeuw, en mogelijk ook reeds vroeger, een openlijk voorbeeld van verering was en als zodanig ook op grafmonumenten en dergelijke werd afgebeeld.

Ten slotte zij nog gewezen op het groot aantal munten, dat men gevonden heeft, muntstukken niet slechts uit Italië, maar uit verschillende landen van Europa, waaronder ook Nederland. Met dezelfde woorden, waarmede paus Pius XII, die regelmatig de werkzaamheden bezoekt, zijn radiorede van 13 Mei 1942 besloot, willen wij dit artikel besluiten: ,,In harmonische eenheid stemmen al deze getuigenissen overeen en zij stroken met de taal van de hervonden monumenten, waarvan de stenen spreken: saxaloquuntur''.

VERKIEZINGEN IN ROEMENIË.

Bijna acht millioen Roemenen zullen heden stemmen voor de samenstelling van een nieuw parlement. De door de communisten beheerste regering van Petru Groza wordt hierdoor voor het eerst aan een beproeving onderworpen. Zowel Groot Britannië als de Verenigde Staten oefenden bij voorbaat critiek op de verkiezingen en verklaarden, dat deze evenmin vrij als zonder dwang zullen zijn.

De Roemeense regering — zo meldt men — heeft haar hoop op een overwinning gevestigd op het historisch feit, dat geen enkele Roemeense regering ooit de verkiezingen verloren heeft. Gisteravond verscheen het nieuwsblad ,,Dreptatea'' van de Boerenpartij (oppositie) ettelijke uren later dan gewoonlijk omdat de regering pas op het laatste ogenblik de verschijning ervan goedkeurde in verband met de opneming der Noordamerikaanse en Britse nota's (Boekarest, (AP) 19.11).

LEWIS HOUDT ZICH STIL.

Met nog minder dan 48 uren voor zich zwijgt het hoofd der Verenigde Mijnwerkers John L. Lewis nog steeds over de vraag of hij het verbod van het Federaal Gerechtshof tegen een nieuwe kolenstaking, welke morgen te middernacht zou beginnen, zal gehoorzamen. In geval van ongehoorzaamheid aan de rechtbank zou men Lewis voor onbepaalde tijd kunnen opsluiten. Intussen neemt de spanning toe in de kolenmijnen. Men vraagt zich af of de 400.000 mijnwerkers trouw zullen blijven aan John L. Lewis, die reeds 27 jaren lang de leiding over hen heeft. Meer dan 38.000 mijnwerkers hebben alvast de werktuigen neergelegd zonder het tijdstip af te wachten (Washington, (AP) 19.11).

BELGIË WIL DUITS GEBIED.

Een zegmans van het Belgische departement van Buitenlandse Zaken zeide, dat de eisen tegen Duitsland binnenkort gepubliceerd zullen worden. Het katholieke nieuwsblad ,,La libre Belgique'' vroeg om de Belgisch-Duitse grens recht te trekken, wat tot gevolg zou hebben dat, steden zoals Montjoe, Scheilden, Urft, Dams'' tot België zullen kom te behoren. De zegsman zeide, dat België verzocht heeft om zijn grenzen recht te trekken, hetgeen een eind zou maken aan de tegenwoordige grillige en zonderlinge grensvormen''.

Voorts maakte de zegsman bekend dat behalve deze territoriale eisen, België ook beschikkingsrecht over belangrijke Duitse economische bronnen heeft geeist. Montjoe ligt twee en een halve mijl en Scheilden dertien mijl in Duitsland van de Duit-Belgische grens gerekend. (Brussel, (AP) 18

INTERVENIEERT ENGELAND TEN BEHOEVE VAN STEPINAC?

De Britse ondersecretaris van Buitenlandse Zaken, C.P. Maykew, zinspeelde erop dat de Britten Joegoslavië niet — officieel zoud kunnen naderen ten van den thans gevangen aartsbisschop Stepinac.

Maihew verklaarde in het Lagerhuis op een vraag van een der leden, dat Groot-Britanië ,,geen wettelijke gronden heeft om officiele aanmerkingen te maken'', maar voegde daaraan toe: ,,mijn antwoord sluit niet noodzakelijk in zich, dat er geen verdere actie ondernomen zal worden''. Eden en verscheidene ,,labour''-leden hadden de aandacht verzocht voor de petities van verscheidenen katholieke en andere groepen in het Verenigd Koninkrijk, dat Groot-Britannië zou protesteren tegen de gevangenzetting van aartsbisschop, Stepinac.

De communist W. Gallagher riep er tussen door: ,,Als het een gewone arbeider geweest was, zou er verder niets aan de zaak gedaan zijn.'' (Londen, (AP), 18.11

KERKVERVOLGING IN DE OEKRAÏNE.

Het Vaticaanse tijdschrift ,,Ecclesia'' bevat een artikel van de hand van de Oekrainsen geestelijke Serge Obolensky, die op het ogenblik aan het ,,Russicum te Rome verbonden is.

De schrijver brengt in herinnering, dat de Kerk na de komst van de Russen in de Oekraïne in 1939, ernstig getroffen werd. Toen de sovjets in 1944 opnieuw het land bezetten, scheen het, dat de regering van Moskou een meer gematigde politiek ten opzichte van de godsdienst voerde, doch in Februari 1945 veranderde zij van houding. Op 8 April 1945 ontbrandde een hevige strijd tegen Katholieke Kerk en Vaticaan en nog geen drie dagen later werden de geunifieerde bisschoppen gevangen genomen en weggevoerd.

De bijna tachtigjarige bisschop van de Stanislawow, Mgr. Gregorius Chomyzyn, moet in gevangenschap gestorven zijn. De aartsbisschop van Lwow Mgr. Joseph Slipyj, onderging eenzelfde lot.

Driehonderd priesters werden op hun beurt gearresteerd en naar de U.S.S.R. overgebracht. De kerken werden onder toezicht gesteld van gemeentelijke commissies, die afhankelijk waren van den plaatselijken Sovjet. Bovendien werden talrijke seminaristen gearresteerd. Het werd verboden, om in de liturgische gebeden den naam van den Paus te noemen.

De schrijver betoogt, dat hiermede al het lijden der Oekraïnse katholieken lang niet is opgesomd en besluit:

De Katholieken kunnen niet onverschillig blijven ten aanzien van het lot van drie en een half millioen hunner geloofsgenoten.

RUSSEN HEBBEN 3 MILLIOEN MAN ONDER DE WAPENEN.

Het tijdschrift van de Amerikaanse gepantserde cavalerie, een semi-officieel leger-orgaan, heeft aan de hand van gegevens van hoge legerofficieren de sterkte van het huidige Russische leger op 3 millioen man becijferd. Ondanks de demobilisatie van 17 millioen soldaten blijft Rusland daardoor de mogendheid die de meeste troepen onder de wapens heeft. China komt op de tweede plaats, met 2,7 millioen man, Engeland is de derde met 1,5 millioen man en de Verenigde Staten vierde met 1.1. millioen man. De Franse legersterkte zou 150.000 man niet te boven gaan: Spanje brengt het vermoedelijk tot 300.000 man.

NEDERLAND HOUDT DE WERELD ZOET.

De mededeling van den Delftsen hoogleraar prof. dr. ir. P. E. Verkade tijdens een zijner voordrachten in de Verenigde Staten, dat in Nederland een nieuwe zoestof is ontdekt, welke vierduizend maal zoeter is dan rietsuiker, heeft zelf in de Nieuwe Wereld opzien gebaard. Uit nadere biezonderheden, welke zijn assistent, dr. C. P. van Dijk, heeft verstrekt, is hier inderdaad sprake van een ontdekking.

Reeds vóór de oorlog zijn in ons land proeven gedaan op het gebied van smaakstoffen, aanvankelijk door prof. Blanksma, later in samenwerking met dr. Van der Weyden. Zij verkregen uit een bepaalde stof een donkerbruine substantie, welke biezonder zoet was. Nadien is prof. Verkade er in geslaagd uit dit product twee stoffen van oranje en rode kleur af te scheiden. De oranje stof bleek een zoetstof te zijn, ruim vierduizend maal zoeter dan rietsuiker.

Deze stof — in de handel gebracht als ,,zoetstof o.k.'' — heeft buiten de veel grotere zoetkracht dan andere preparaten bezitten, nog andere voordelen. Zo heeft ze in het geheel geen bijsmaak en ze is geheel onschadelijk.

De grondstoffen zijn in ons land overvloedig aanwezig. Voor de bereiding heeft men slechts enige chemicaliën nodig, welke in voldoende mate worden ingevoerd. Men heeft dus, zonder dat het deviezen kost, een product kunnen maken, dat ons land deviezen kan opleveren. Het nieuwe product is hoofdzakelijk aan fabrikanten geleverd, die het reeds verwerken.

De Nederlandse ontdekking is een belangrijke stap op de weg naar opheffing van het wereldsuikertekort. Doch ook al zou dit over enkele jaren zijn opgeheven, dan nog behoudt het product zijn betekenis, niet slechts voor die streken, waar men de suikerprijs niet kan opbrengen, maar ook met het oog op het gebruik door lijders aan suikerziekte.

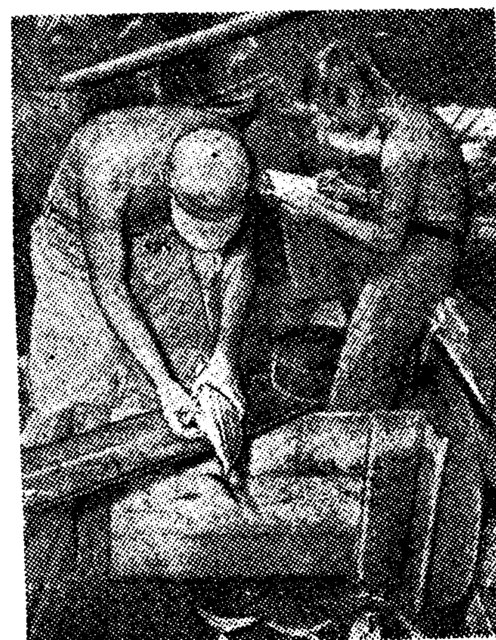
BIEZONDERHEDEN OVER DE ATOOMBOM.

De Daily Express geeft wat zij noemt ,,authentieke biezonderheden'' over constructie en productie van atoombommen in Amerika. Amerika zou thans een voorraad van niet meer dan 96 atoombommen moeten hebben, omdat de productie, die ten tijde van de afwerping boven Nagasaki (15 maanden geleden) 6 stuks per maand bedroeg, sindsdien niet is opgevoerd.

Het blad geeft tevens een tekening van de bom en beschrijft deze als een grote luchttorpedo van ruim 4000 kg. De lengte is meer dan 7 meter. In elke bom wordt ca. 45 kg. plutonium gedaan, welke hoeveelheid in twee gedeelten in een lange metalen buis wordt aangebracht. Als deze snel met elkaar in aanraking worden gebracht, ontstaat de ontploffing. De grote lengte en het grote gewicht komen hoofdzakelijk op rekening van genoemde buis, die door twee loden mantels is omgeven teneinde de gevaarlijke uitstraling van plutonium tegen te gaan. De diameter van de bom is ca. 60 cm. Aan beide uiteinden wordt een parachute bevestigd.

De te Hirosjima gebruikte bom bevatte uitsluitend uranium, dat een minder krachtige explosieve werking heeft dan plutonium, en is op 300 m. boven de grond tot ontploffing gekomen. Op deze hoogte zou het ,,nuttig effect'' van de bom het grootst zijn. Er kwamen bij die gelegenheid dan ook 80.000 mensen om het leven...

De bom op Nagasaki had een geringere uitwerking, hoewel zij met plutonium gevuld was. Een der parachutes weigerde echter, waardoor de bom op de grond of even daarboven ontplofte.

Wat gebeurde er met de vissen in de wateren rondom Bikini? Dit is een van de vragen, welke de wetenschap zich stelt. Vissen die werden gevangen nabij de plek waar de atoombom ontplofte, worden hier in ijs verpakt om te worden verzonden naar de National Geographic Society te Washington om nader te worden onderzocht.

REGISTRATIE VAN DUITSE TECHNICI.

Een correspondent van de ,,Izwestie'' het officiële Sowjet blad, meldt, dat munitiefabrieken in de Britse bezettingszone van Duitsland voortgaan met het produceren van explosiva. De ,,Dynamitenfabriek'' in Leverkussen, ten Noorden van Keulen, voorziet, aldus de correspondent Engeland sedert November 1945 van explosiva. De ,,Mitteldeutsche Sprengstoff Werke'', ten Noordwesten van Goslar, produceert meer dan 100 ton explosiva per maand en een fabriek van de ,,Kunigunde'' Maatschappij meer dan vijftig ton. Een aantal fabrieken repareert tanks en vliegtuigen en produceren reserve-aandelen van tanks, vliegtuigen en oorlogsschepen. De correspondent noemt de ,,Deutsche Werke'' te Kiel, de ,,Krupp'' fabrieken te Essen en een fabriek te Hamburg.

In de Sowjet-zone wordt thans door Duitse autoriteiten een registratie gehouden van geleerden en technici. Deze registratie, die behalve persoonlijke gegevens, alle gegevens omtrent capaciteiten en interessen van de ondervraagde personen bevat, beschiedt volgens toelichting voor statistieke doeleinden''.

Te Parijs wordt tenslotte officieel verklaard, dat de Britse autoriteiten Duitse experts uit de Franse zone in dienst genomen hebben. Bovendien werd bevestigd, dat enkele honderden geschoolde Duitse technici momenteel in Frankrijk werkzaam zijn. Deze technici in Frankrijk verrichten werkzaamheden, waarvan de aard strikt geheim gehouden wordt. Zij zijn gecontracteerd en ontvangen dezelfde salarissen als hun Franse collega's.

DE KAT BIJ HET SPEK.

De directeur van het Japanse blad ,,Jomioeri'' heeft voorgesteld, de atoombommen aan het ,,vredelievende Japan'' toe te vertrouwen, om zo de wereldvrede te verzekeren. De vredelievendheid van Japan bestaat, volgens hem, hierin, dat de Japanse grondwet het recht van oorlogvoeren ontkent.

WAT SCHUILT ER IN EEN NAAM?

In Leeuwarden woonde een zonderlinge appelkoopman, die Morgenschweisz heette, iemand die dus des morgens vroeg reeds het zweet op zijn voorhoofd had staan. Maar de Leeuwarder jeugd, zoals alle jeugd zonder medelijden, maakte er van: 's Morgens wijs, des avonds gek''.

Er waren ook grapjassen onder de burgerij van 1811, zeer tot ongerief van hun later geslacht. Zij kozen namen als Naaktgeboren, Niemandsverdriet, de Kwaadsteniet, Fijnebuick, Soetekou,, Suyckerbuyck of Suikerbuik. In het Handelsblad van 28 September 1883 valt te lezen, dat aan Guillaume Suyckerbuyck verlof is verleend zijn naam te veranderen in Guillaume de Suyck. Gelijksoortig verlof werd enige jaren niet verleend aan een jonge dame, die haar voornaam Zwaantje niet mooi genoeg vond. De wetgever was de tegenovergestelde mening toegedaan.

De familie Nederhoed moet een zeer beleefden voorvader hebben gehad, en het geslacht Trouborst een eerlijke pater familias. Voor zich zelf spreken weer: Waterdrinken, Wijnkoop, Woordhouder, Geldteller, Liefhebber, Sorgendrager, Zonderland, Landeloos en Broodwinner. Vooral Joden hebben zich eertijds merkwaardige namen toegeeigend: Uienkruier, Hardloop, Wegloop en Roosenik.

Deze laatste naam zou het antwoord zijn op de vraag van de steeds nieuwsgierigen ambtenaar, die wilde weten met wien hij te doen had. ,,Met Roos (zijn vrouw) en ik'' moet toen een man van Joodse bloede gezegd hebben. En toen het eenmaal aldus op papier stond was er weinig meer aan te doen. Later kwam de naam ook voor als Roseneck, hetgeen echter ook rozenhoek kan betekenen.

Zou de naam Olivier van Ulfhari of Olfer afstammen, waarmede weer verband houden de namen Olfers of Ulfers, de man die zich Olivijf noemde deed dit in navolging van zijn voorganger bij de Burgerlijke Stand Olivier. Zo zou een zekere P. Cats vóór een naamloze in de rij hebben gestaan. Toen de laatste den ambtenaar vroeg: hoe heet mijn voorganger en tot antwoord kreeg P. Cats, zeide hij: ,,noem mij dan maar C. Cornelis) Cats''. De ambtenaar schreef toen op: Zeekats. Ook Duitse namen zijn verbasterd, Rothenfeder bijv. is Rotteveel geworden. Vele namen zijn zuiver Latijn. Faber betekent timmerman. Oremus: laat ons bidden. Meyer en Meyers, houden verband met het boerenvak; boeren werden ook meyers genoemd. Doch de familie Dreckmeyer behoeft daarom niet bang te zijn. Deze naam staamt uit Westfalen en vindt zijn oorsprong in Dree eek meier, dat is: drie eiken voor zijn huis (meierij).

Er schuilt dus meer in een naam dan men denkt.

(Weekblad Trouw).

VERSLAG VAN MIDDENSTANDS BANK.

Uit het Jaarlijks verslag van de Nederlandse Middenstands Bank blijkt de grote rol die deze bank gespeeld heeft bij de geldzuivering. Tussen 1 Juli en 31 December 1945 steeg het aantal cliënten van 29347 tot 135.030. Dit is 360%. Het totaal der deposito's einde 1946 was 246 millioen gulden tegen 97 millioen einde 1944. De netto winst 575.000 tegen 355.000 gulden met een dividend van 4% (Amsterdam, Aneta).

De Handelspolitiek van Canada

De Canadese Kamer van Koophandel te Hamilton heeft in Mei jl. aldaar een driedaagse conferentie belegd, waarop de in Canada geaccrediteerde handelsvertegenwoordigers van de verschillende landen waren uitgenodigd om een nader inzicht te krijgen in de toekomstige ontwikkeling van de Canadese handelspolitiek.

De conferentie bracht een groot aantal vooraanstaande personen uit industriële en handelskringen tezamen met een aantal hoofdambtenaren van het Canadese Departement van Handel. Ook de United States Chamber of Commerce was door enige afgevaardigden vertegenwoordigd.

Het gehele gebied van de Canadese handelspolitiek is bij die gelegenheid aan een onderzoek onderworpen. Bij alle besprekingen werd de nadruk gelegd op het belang van de buitenlandse handel voor Canada.

Hieronder volgen enkele onderwerpen, die onder anderen een punt van bespreking vormden.

Exportbevordering.

Reeds vóór de oorlog was de toestand zodanig, dat een derde van het nationale inkomen afkomstig was van de export, voornamelijk van graan, hout en papier. De oorlog heeft een aanzienlijke versnelling van het industrialisatie-proces in Canada ten gevolge gehad; voor het volledige benutten van de toegevoegde industriële capaciteit is export noodzakelijk. In officiële en industriële kringen daar te lande heeft het bewustzijn, dat alle krachten moeten worden ingespannen om oude markten te behouden en nieuwe te verwerven.

De Canadese regering is er op uit aan de pogingen, binnen het kader van de door de Verenigde Volken te treffen voorzieningen, te komen tot een zo vrij mogelijk internationaal handels- en financieel verkeer, zoveel mogelijk steun te verlenen. Deze doelstelling wordt slechts beperkt door de noodzakelijkheid oude markten niet te zien verloren gaan en daardoor een belangrijk deel van de export in de waagschaal te stellen. In het bizonder moet hierbij gedacht worden aan het systeem der imperiale preferentiële rechten, waarmede de Canadese economie sinds lang nauw is vergroeid.

Naast deze bijdrage tot een vrijer internationaal ruilverkeer is een systematisch Canadees „exportoffensief" te verwachten, waarvoor reeds thans alle maatregelen getroffen worden. In het bizonder, indien een nieuwe immigrantenstroom zich zou voordoen, kan een gestadige toeneming van de productie van dit aan rijkdommen zo overvloedige land verwacht worden. De export zal naar evenredigheid moeten toenemen. Vóór de oorlog ging 85% van de Canadese export naar het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten.

Canada beseft, dat het zich thans ook tot andere markten moet wenden. Vooral gaat de belangstelling uit naar Zuid-Amerika. De Minister van Handel heeft in de afgelopen jaren een tweetal reizen naar dit gebied ondernomen voor het voeren van besprekingen, als gevolg waarvan handelsverdragen werden afgesloten met Chili, Argentinië, Brazilië, Mexico en Columbia, terwijl verdragen met de overige Zuidamerikaanse landen in voorbereiding zijn.

Evenwel worden ook andere landen niet verwaarloosd. In verband hiermede heeft de dienst van handelsvertegenwoordigers van het Departement van Handel aanzienlijke uitbreiding ondergaan. Tegen het einde van dit jaar zullen veertig nieuwe handelsvertegenwoordigers zijn aangenomen. Zij ontvangen, voordat zij worden uitgezonden, een intensieve oefening te Ottawa.Hiermede wordt het totaal aan-tal „trade commissioners" en „assistant trade commissioners" gebracht op zes en negentig. Nieuwe kantoren van deze dienst zullen worden geopend te Hongkong, Singapore, Batavia, Stockholm, Leopoldville, Sao Paulo, Rome, Athene en in een der Middenamerikaanse republieken. De Canadese Foreign Trade Service heeft in korte tijd een traditie van efficiency opgebouwd. In velerlei opzicht kan zij een voorbeeld genoemd worden voor andere landen, die genoodzaakt zijn grote aandacht aan de exportbevordering te wijden.

Ook de politiek van credietverlening aan het buitenland wordt van Canadese zijde voor een belangrijk deel ingegeven door de wens om de export in de overgangsjaren na de oorlog op het verlangde niveau te handhaven. Hetzelfde geldt voor de leveringen aan UNNRA en andere dergelijke organisaties. Door middel van deze maatregelen wordt export mogelijk gemaakt in een periode, gedurende welke de ontvangende landen de daarvoor benodigde buitenlandse betalingsmiddelen niet ter beschikking kunnen stellen. Alleen de staat kan uiteraard een dergelijke credietverlening met de daaraan verbonden risico's op zich nemen en hij heeft dit ook gedaan. Hoe de terugbetaling ook moge verlopen, men meent in ieder geval dat het een gezonde investering is, indien men de reconstructie van Europa ondersteunt.

Hieronder volgt een overzicht van de door de Canadese regering verstrekte en nog te verstrekken credieten.

Landen	Bedrag mill. $	Tijd van terugbetaling	Rente-voet
Frankrijk	243	1947-'76	3%
Nederland	125	1950-'76	3,05%
Nederlands-Indië	15	1950-'54	2,25%
België	25	1947-'76	3%
Noorwegen	13	1951-'59	2,75%
Tsjechoslowakije	19	1950-'54	2,50%
China	60	1948-'77	3%
U.S.S.R.	3	1950	2%
	————		
Totaal	503		
Nog te verlenen credieten			
België	75	1947-'76	3%
Nederlands-Indië	50	1950-'54	2,25%
Noorwegen	17	1951-'59	2,75%
Andere landen	105	—	—
Totaal volgens deel II van de Export Credits Insurance Act	750		
Lening aan het Verenigd Koninkrijk	1.250	1951-2000	2%
	————		
Totaal Generaal	2.000		

De Conferentie was overigens van oordeel, dat niet slechts de staatsdiensten een taak hebben op het gebied van de exportbevordering, maar dat vooral ook de grote bedrijven meer dan tot nu naast de Canadese markt aandacht dienen te schenken aan de export, en daartoe speciale voorzieningen moeten treffen. Meer nog dan tevoren zullen staatsinstanties, tezamen met instellingen als Kamers van Koophandel en de Universiteiten, het publiek de noodzaak van exporteren voor ogen moeten stellen.

Invoerbevordering.

In Canada wordt van alle zijden bij voortduring de noodzakelijk erkend, dat de uitvoer niet als een geisoleerd verschijnsel moet worden gezien, maar dat deze slechts opgevoerd kan worden als het land daartegenover bereid is door grotere invoeren de betaling ervan te aanvaarden.

De reeds vóór de oorlog bestaande vereniging van importeurs, de „Canadian Importers and Traders Association" wordt thans opnieuw georganiseerd en stelt zich ten doel als platform te dienen voor de wensen van de importhandel. In de bij de importhandel betrokken kringen is de wens levendig tot herziening in het Canadese douanetarief te komen.

Douanetarief.

De Conferentie was dan ook tevens van oordeel, dat mede als gevolg van de noodzaak van grotere invoeren het Canadese tarievensysteem herzien moet worden. Hierbij stelde de Conferentie zich op het standpunt, dat geen bilaterisme doch het verkrijgen van een zo groot mogelijke vrijheid in het internationale verkeer wordt gewenst.

Imperial Preference-stelsel.

De Canadese exportbelangen zijn echter te nauw verbonden met het stelsel van imperiale preferentie, dan dat men een herziening van de tarieven zou kunnen verwachten, die deze preferenties in één slag geheel zou opheffen. De in omvang toenemende buitenlandse handel met niet Imperiumlanden vraagt grotere vrijheid voor de invoer uit deze landen. De bescherming van Canadese producten op de Engelse markt, die nog steeds de belangrijkste blijft voor Canada, maakt het moeilijk een politiek te voeren van afschaffing van het preferentiële systeem, daar de Canadese export hierdoor zwaar getroffen zou worden. Ter conferentie drong men dan ook aan op een compromis, waardoor men wil medewerken aan het slechten der tariefmuren door internationale overeenkomsten, doch slechts op basis van reciprociteit, en onder voorbehoud, dat verlagingen slechts doorgevoerd zouden mogen worden nadat overwogen is welke invloed deze zullen hebben op de arbeidsmarkt in het binnenland en op de positie van de schatkist. (Ec. Voorl.).

Vicariaat van Suriname

door

P. W. V. D. DRIFT C. ss. R.

Het laatste Suriname-verslag, dat meer jaren geleden in dit tijdschrift verscheen, liep over 1938. Sindsdien heeft de oorlog ongeveer zes jaar alle contact met de Surinaamse Missie onmogelijk gemaakt. Nu sedert enige tijd de berichten weer binnenkomen, kunnen wij een algemeen overzicht geven over de gebeurtenissen in de Missie, van 1939 af.

God zij dank, bleef Suriname van eigenlijke oorlogshandelingen bevrijd. Toch heeft de Missie wel degelijk de gevolgen van de oorlogsvoering gevoeld. Voor de internering van de in Suriname aanwezige Duitsers werd ons prachtig internaat voor Javaanse meisjes in beslag genomen door het Gouvernement, en nog altijd moeten we ons behelpen met een provisorisch in elkaar geslagen gebouwtje, omdat de internering voortduurt.

In die tijd zijn er verschillende missionarissen overleden, nl

18 Juli 1939 R. P. G. Verheijen uit Roosendaal;
17 November 1940 R. P. N. Diepen uit Dordrecht;
20 Februari 1941 R. P. G. Wortelboer uit Veendam;
18 October 1944 R. P. J. Mols uit Maasbree;
31 October 1944 R.P. J. Ellicht uit Breda;
16 December 1944 R.P.J. Kooger uit Amsterdam;
8 October 1944 R.P. F. Morssink uit Den Helder.

Door de oorlog was het onmogelijk nieuwe missionarissen uit te zenden, zodat bij gebrek aan krachten de missiereizen moesten verminderd worden en in de binnenlanden de Bosnegers en Indianen soms lang van geestelijke hulp verstoken moesten blijven.

Na de oorlog zijn gelukkig al verschillende missionarissen vertrokken naar de Missie, nl.twee Paters, die op verlof waren en door de oorlog niet konden terugkeren: R.P. A. Hilgen en R.P. Th. de Witte, en verder R.P. J. Wennekes, R.P. A. Gerritsen, R.P. A. Cloosterman, R.P. J. Theunissen, R.P. J. Groart en R. P. W. Spekman.

Ook zijn verschillende Fraters Redemptoristen, Fraters van Tilburg, Zusters van Roosendaal, Tilburg en Oudenbos en twee Inlandse zusters overleden. De Fraters Redemptoristen en de Fraters van Tilburg en de Zusters van Oudenbos hebben reeds versterking mogen ontvangen. De twee andere Congregaties hopen spoedig nieuwe missionarissen te kunnen uitzenden.

Groot feest was het in de Missie, toen Mgr. Th. van Roosmalen, 3 Januari 1946, terugkeerde in zijn Vicariaat. Het was een blij weerzien na een ruim zes jaren gedwongen verblijf in Nederland. Gedurende die tijd was het bestuur waargenomen door den Hoogeerwaarde Pater St. Kuypers als Provicaris.

Deze is — gelijk reeds werd medegedeeld — inmiddels benoemd om Mgr. Th. van Roosmalen in Suriname als Apostolisch Vicaris op te volgen, die wegens zijn leeftijd om ontslag te Rome had gevraagd. Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. St. Kuypers werd 10 Juni van dit jaar in Den Bosch bisschop gewijd door Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. W. Mutsaerts.

Op het ogenblik werken in de Missie naast den Apostolischen Vicaris 38 Redemptoristen-Paters. Deze zijn verdeelt over de vijf parochies in de stad Paramaribo en de parochies van Nickerie, Coronie en Albina. Verder verblijven nog één of meer Paters op de vaste staties: Groningen, Tamarin, Copieweg, Marionella en Chatillon, waarvan sommige ook in het binnenland missiereizen maken. De overige Paters zijn verbonden aan een internaat en de missie onder de Brits-Indiërs, aan jeugdorganisaties en sociale werken, aan de leprozerie „St. Gerardus-Majellastichting" enz. en verzorgen de Bosnegers en Indianen tot diep in de binnenlanden.

In de Missie vinden wij verder aanwezig: een jongensweeshuis onder leiding van de Fraters van Tilburg; een meisjesweeshuis onder leiding van de Zusters van Roosendaal. Vervolgens: een algemeen internaat voor meisjes in de stad; een internaat met 30 Bosnegers in Tamarin (Zusters van Roosendaal); één met 45 Indianen in Albina (Inlandse Zusters); één met 27 Javanen in Copieweg (Zusters van Oudenbosch) één met 125 Brits-Indiërs in de stad Rajpur (Zusters van Tilburg).

De Zusters van Tilburg verzorgen de ziekenverpleging in het R.K. Ziekenhuis en de verpleging van de melaatsen in de St. Gerardus - Majellastichting, waar thans 236 zieken aan haar zorgen zijn toevertrouwd.

Een geweldige sprong omhoog heeft het aantal kinderen gemaakt, dat op de R.K. scholen wordt onderwezen. Vermeldden we in ons verslag van 1938 op de scholen voor leerplichtigen 7984 en op de bewaarscholen 2055 leerlingen, thans zijn die cijfers respectievelijk 10.374 en 2210! Het onderwijs wordt gegeven behalve door de Paters A. Hilgen en J. Wennekes, door de Fraters van Tilburg, de Zusters van Roosendaal en Oudenbosch en door Inlandse Zusters.

Van de sociale werken is nog bizonder te vermelden de school voor het vlechten van panamahoeden en het vervaardigen van raffiawerk, waarbij 75 meisjes werkzaam zijn, onder leiding van een Zuster van Roozendaal; en de sigarenfabriek „Leo Victor", onder leiding van een Frater van Tilburg, waar 25 jongens arbeiden; in het jaar 1945 werden daar vervaardigd 895.000 sigaren, terwijl in totaal 13.910 kg. tabak werden verwerkt.

CURAÇAO

VERKEERSONGEVALLEN.

Op de weg naar Suffisant reed een dienstautobus tegen het hek van het kamp aan, waardoor deze bus werd beschadigd.

De stuursinrichting van de bus was niet in orde.

Ter hoogte van Dokterstuin reed een kerosinevrachtwagen tegen een telefoonpaal en waardoor deze paal werd afgebroken.

Een onderzoek wordt ingesteld.

Een lichte aanrijding vond plaats op het Wilhelminaplein tussen twee personenauto's, waarbij een der auto's werd beschadigd.

De bestuurder van een der auto's reed op, op het moment dat de andere voorbijreed.

In de Oranjestraat reeds een vrachtwagen tegen een muurtje, waardoor dit muurtje werd beschadigd.

De bestuurder van de vrachtwagen was niet in het bezit van een rijbewijs.

Een aanrijding vond plaats op de Weg naar St. Rosa tussen een vrachtwagen en een personenauto, waarbij de personenauto lichte schade opliep.

De personenauto reed tegen de achteruit rijdende vrachtwagen aan.

Een lichte aanrijding vond plaats op Salinja tussen een dienstauto en een personenauto, waarbij beiden werden beschadigd.

De bestuurder van de dienstauto haalde naar links uit, op het ogenblik dat hij werd voorbijgereden door de personenauto.

Ter hoogte van de R. K. Kerk te St. Rosa sloeg een bakkersvrachtwagen om, waardoor deze vrachtwagen aan de linkerzijde werd beschadigd.

Een tegenligger moest plotseling uitwijken voor een voetganger, waardoor de vrachtwagen scherp moest uithalen en vervolgens omsloeg.

Op de Schottegatweg werd een meisje aangereden door een personenauto. Het meisje klaagde over pijn in rechterschouder en linkerbeen.

Het meisje, oud 6 jaar, stak plotseling van achter een ijscokarretje de rijweg over.

Op de weg naar St. Rosa vond een lichte aanrijding plaats tussen een stilstaande personenauto en een bestelauto, die na de aanrijding doorreed. Van de personenauto werd het rechtervoorspatscherm beschadigd.

De personenauto stond terzijde van de weg geparkeerd, en werd aangereden door de te dicht passerende bestelauto.